

4. TERMÍN – 28.6.2010

Používáte-li nějakou složitější větu (l'Hospitalovo pravidlo, věta o limitě složené funkce), není třeba formulovat znění, stručně však ověřte její předpoklady.

Definitivní výsledek a důležité mezivýsledky u každého příkladu zvýrazněte!

Veškeré úvahy řádně odůvodněte. Odevzdávejte prosím všechny použité výpočty.

---

1. [12b] Nechť f je 2π -periodická funkce, splňující

$$f(x) = 2 \sin^2(a|x|), \quad x \in (-\pi, \pi).$$

Předpokládejte pro jednoduchost, že $a > 0$ a $2a \notin \mathbb{Z}$.

- (a) Najděte Fourierovy koeficienty funkce f .
- (b) Čemu se rovná součet příslušné Fourierovy řady? Nakreslete graf; podrobně odůvodněte – zejména vypočtete derivaci funkce f a vyšetřete její spojitost.
- (c) Napište Parsevalovu rovnost – nejprve obecně a potom vyčíslete její části v tomto konkrétním případě.
- (d) Napište vzoreček pro integrování Fourierovy řady člen po členu – nejprve obecně; pak vyčíslete podrobně jednotlivé členy. Omezte se na $x \in [-\pi, \pi]$.

---

10 2. [12b] (a) Nalezněte funkci $f(z)$ takovou, že

$$I = \int_0^{2\pi} \frac{\cos^2 x}{13 + 12 \cos x} dx$$

je roven integrálu $f(z)$ podél (kladně orientované) jednotkové kružnice v komplexní rovině.

- (b) Určete singularity a jejich typ.
- (c) Vypočítejte výše uvedený integrál pomocí reziduové věty.

---

10 3. [8b] Je dána funkce

$$f(z) = \frac{\sin z}{(1 - \cos z)^2}.$$

- (a) Jaký typ singularity má funkce f v bodě 0? Zdůvodněte.
- (b) Najděte alespoň dva nenulové členy příslušného Laurentova rozvoje.
- (c) Najděte všechny ostatní singularity (tedy kromě „zjevných“ v bodě $z = 2k\pi$) a vypočítejte příslušná rezidua.

1. příklad [12b]

[4] ... Fourierovy koeficienty

[3] ... součet F.ř. (spojitost derivace = 2 body)

[2] ... Parseval

[3] ... integrace člen po členu

---

2. příklad [10b]

[2] ... sestavení funkce $f(z)$

[2] ... singularita a jejich typy

[2+3] ... rezidua: správná metoda + výpočet

[1] ... dosazení - numericky správný výsledek

---

3. příklad [10b]

[2] ... typ singularity (+ zdůvodnění)

[2] ... rozvoj pro jmenovatele

[3] ... rozvoj pro funkci $f(z)$

[2+1] ... proč nejsou jiné singularity + reziduum nulové (perioda!)

$$① f(x) = 2\sin^2 ax; \quad 2a \notin \mathbb{Z}; \quad a > 0; \quad x \in (-\pi, \pi).$$

$$= 1 - \cos 2ax = 1 - \cos 2ax; \quad x \in (-\pi, \pi).$$

note: $kx = 0; \quad k = 1, 2, \dots$

$$\frac{\pi}{2} a_0 = \int_0^{\pi} 1 - \cos 2ax = \left[x - \frac{1}{2a} \sin 2ax \right]_0^{\pi} = \pi - \frac{\sin 2\pi a}{2a}.$$

$$a_0 = 2 - \frac{\sin 2\pi a}{\pi a}.$$

$$\frac{\pi}{2} a_k = \int_0^{\pi} (1 - \cos 2ax) \cos kx \, dx$$

$$= - \int_0^{\pi} \cos 2ax \cdot \cos kx \, dx$$

$$\cos \alpha \cos \beta$$

$$= \frac{1}{2} \cos(\alpha + \beta) + \frac{1}{2} \cos(\alpha - \beta).$$

$$= -\frac{1}{2} \int_0^{\pi} [\cos(2a+k)x + \cos(2a-k)x] \, dx$$

$$= -\frac{1}{2} \left[\frac{\sin(2a+k)x}{2a+k} + \frac{\sin(2a-k)x}{2a-k} \right]_0^{\pi}$$

$$= -\frac{1}{2} \left(\frac{\sin(2a\pi + k\pi)}{2a+k} + \frac{\sin(2a\pi - k\pi)}{2a-k} \right)$$

$$= \frac{(-1)^{k+1}}{2} \cdot \sin(2a\pi) \cdot \frac{4a}{4a^2 - k^2}; \quad a_k = \frac{(-1)^{k+1} 4a \sin(2a\pi)}{(k^2 - 4a^2)\pi}.$$

$$F_f(x) = 1 - \frac{\sin 2\pi a}{2\pi a} + \frac{4a \sin(2\pi a)}{\pi} \cdot \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^k \cos kx}{k^2 - 4a^2}$$

$f(x)$ monoton: $\nu (-\pi, \pi)$ -- jäné

$$\lim_{x \rightarrow -\pi^+} f(x) = 2 \sin^2 a\pi = \lim_{x \rightarrow \pi^-} f(x).$$

$$f'(x) = (1 - \cos 2ax)' = 2a \sin 2ax$$

monoton $\nu (-\pi, \pi)$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\pi \mp} f'(x) = \pm 2a \sin 2a\pi \in \mathbb{R}.$$

Věta 21.2: $f(x) = F_f(x) \quad \forall x \in \mathbb{R}.$

nechť: $x \in [-\pi, \pi]$:

$$1 - \cos 2ax = 1 - \frac{\sin 2\pi a}{2\pi a} + \frac{4a \sin 2\pi a}{\pi} \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^k \cos kx}{k^2 - 4a^2}$$

$$x=0: \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^k}{k^2 - 4a^2} = \left(\frac{\sin 2\pi a}{2\pi a} - 1 \right) \cdot \frac{\pi}{4a \sin 2\pi a} \quad \text{o.k.}$$

$$x=\pi: \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^2 - 4a^2} = \left(\frac{\sin 2\pi a}{2\pi a} - \cos 2\pi a \right) \cdot \frac{\pi}{4a \sin 2\pi a} \quad \text{o.k.}$$

Parseval: $\frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f^2(x) dx = \frac{a_0^2}{2} + \sum_{k=1}^{\infty} a_k^2.$

LS: $\frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} (1 - \cos 2ax)^2 dx = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} (1 - 2\cos 2ax + \cos^2 2ax) dx$

$= \frac{2}{\pi} \left[\underbrace{x}_{-\pi} - \frac{\sin 2ax}{a} + \underbrace{\frac{1}{2}x}_{0} + \frac{\sin 4ax}{8a} \right]_{0}^{\pi}$

$\cos^2 2ax = \frac{1}{2} (1 + \cos 4ax) = \frac{1}{2} \left(x + \frac{\sin 4ax}{4a} \right)'$

$= 3 - \frac{2 \sin 2a\pi}{a\pi} + \frac{\sin 4a\pi}{4a\pi}.$

DS: $\left(2 - \frac{\sin 2\pi a}{\pi a} \right)^2 + \sum_{k=1}^{\infty} \frac{16a^2 \sin^2(2k\pi)}{(k^2 - 4a^2)^2 \pi^2}.$

Insegrace:
$$\int_0^x f(t) dt - \frac{a_0}{2} x = \frac{A_0}{2} + \sum_{k=1}^{\infty} \left[-\frac{b_k}{k} \cos kx + \frac{a_k}{k} \sin kx \right]$$

$$\frac{A_0}{2} = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{b_k}{k}$$

per: $x \in [-\pi, \pi]$:

$$\int_0^x f(t) dt = \int_0^x (1 - \cos 2at) dt = \left[t - \frac{\sin 2at}{2a} \right]_0^x$$

$$= x - \frac{\sin 2ax}{2a}$$

$b_k = 0 \rightarrow A_0 = 0$

$$\frac{a_0}{2} x = x - \frac{\sin 2\pi a}{2\pi a} x$$

allora:

$$x - \frac{\sin 2ax}{2a} + \frac{\sin 2\pi a}{2\pi a} x = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{4a \sin(2a\pi)}{k(k^2 - 4a^2)} \cdot (-1)^k \sin kx$$

$$\textcircled{2} \quad I = \int_0^{2\pi} \frac{\cos^2 x}{13 + 12 \cos x} dx = \int_{\varphi} f(z) dz; \quad \varphi = e^{it}; \quad t \in [0, 2\pi].$$

$$f(z) = \frac{1}{iz} \cdot \frac{\left(\frac{1}{2}\left(z + \frac{1}{z}\right)\right)^2}{13 + 12 \cdot \frac{1}{2}\left(z + \frac{1}{z}\right)} \cdot \frac{z^2}{z^2}$$

$$= \frac{1}{4i} \cdot \frac{(z^2 + 1)^2}{6z^2 + 13z + 6} \cdot \frac{1}{z^2}$$

mit: $z=0$: 2. member zöl

$$6z^2 + 13z + 6 = 0 \quad D = 169 - 144 = 25$$

$$z_{1,2} = \frac{-13 \pm 5}{12} = \begin{cases} -\frac{18}{12} = -\frac{3}{2} \notin \text{int } \varphi \\ \frac{8}{12} = -\frac{2}{3} \in \text{int } \varphi. \end{cases}$$

$$I = 2\pi i \cdot \left(\text{res}_0 f(z) + \text{res}_{-\frac{2}{3}} f(z) \right).$$

ad $z=0$: $f(z) = \frac{1}{z^2} h(z); \quad h(z) = \frac{(z^2 + 1)^2}{4i(6z^2 + 13z + 6)}$
 $\in \mathcal{O}(z(0)).$

$$\text{res}_0 f(z) = h'(0) = \frac{1}{4i} \cdot \frac{1}{(6z^2 + 13z + 6)^2} \cdot [4z(z^2 + 1)(6z^2 + 13z + 6)$$

$$- (z^2 + 1)^2 (12z + 13)] \Big|_{z=0} = \frac{13i}{144}.$$

$$\text{ad } z_1 = -\frac{2}{3} : f(z) = \frac{g(z)}{h(z)} ; g(z) = \frac{(z^2+7)^2}{4iz^2} \in \mathcal{H}(U(z_1))$$

$$h(z) = 6z^2 + 13z + 6$$

$$\in \mathcal{H}(U(z_1))$$

$$h(z_1) = 0$$

$$h'(z_1) \neq 0.$$

$$\text{res}_{-\frac{2}{3}} f(z) = \frac{g(-\frac{2}{3})}{h'(-\frac{2}{3})} = \frac{(z^2+7)^2}{4iz^2} \cdot \frac{1}{12z+13} \Big|_{z=-\frac{2}{3}}$$

$$= -\frac{169i}{720}$$

$$\text{allem: } I = 2\pi i \cdot \left(\frac{13i}{744} - \frac{169i}{720} \right) = \frac{13\pi}{45} \text{ o.k. (2x).}$$

$$\textcircled{3} \frac{\sin R}{(\cos R - 1)^2} \quad ; \quad 3\text{-te Lösung:}$$

$$\cos R = 1$$

$$\frac{1}{2}(e^{iR} + e^{-iR}) - 1 = 0 \quad ; \quad 2e^{iR}$$

$$e^{2iR} - 2e^{iR} - 1 = 0 \quad ; \quad w = e^{iR}$$

$$w^2 - 2w + 1 = 0$$

$$(w - 1)^2 = 0$$

$$w = 1: \quad e^{iR} = 1 = e^0$$

$$iR = 2k\pi i + 0$$

$$\boxed{R = 2k\pi} \quad //$$

$$\cos R - 1 = -\frac{R^2}{2} + \frac{R^4}{24} - \frac{R^6}{720}$$

$$(\cos R - 1)^2 = \left(-\frac{R^2}{2} + \frac{R^4}{24} - \frac{R^6}{720} + \mathcal{O}(R^8)\right) \cdot \left(-\frac{R^2}{2} + \frac{R^4}{24} - \frac{R^6}{720} + \mathcal{O}(R^8)\right)$$

$$= \frac{1}{4}R^4 + R^6 \left(2 \left(-\frac{1}{24 \cdot 2}\right)\right) + R^8 \left(\frac{1}{24^2} + 2 \left(\frac{1}{2 \cdot 720}\right)\right)$$

$$= \frac{1}{4}R^4 - \frac{1}{24}R^6 + R^8 \cdot \frac{1}{320} + \mathcal{O}(R^{10})$$

o.k.

$$f(x) \sim \frac{x}{x^4} \sim \frac{1}{x^3}; \quad x \rightarrow 0: \quad \text{3. member der.}$$

$$\text{Licht fce: } a_{22} = 0; \quad x \in \mathbb{R}.$$

$$f(x) = Ax^{-3} + Bx^{-1} + Cx + Dx^3 + O(x^5)$$

$$f(x) \cdot (1 + \cos x)^2 = \sin x$$

$$(Ax^{-3} + Bx^{-1} + Cx + Dx^3 + O(x^5))$$

$$\times \left(\frac{1}{4}x^4 - \frac{1}{24}x^6 + \frac{1}{320}x^8 + O(x^{10}) \right)$$

$$= x - \frac{7}{6}x^3 + \frac{1}{120}x^5 + O(x^7)$$

$$x^1: \quad A \cdot \frac{1}{4} = 1; \quad A = 4.$$

$$x^3: \quad A \cdot \left(-\frac{1}{24}\right) + B \cdot \frac{1}{4} = -\frac{1}{6}$$

"   "

$$4 \quad \quad \quad B = 0.$$

$$x^5: \quad A \cdot \frac{1}{320} - \frac{B}{24} + \frac{C}{4} = \frac{1}{120}$$

$$C = 4 \left(\frac{1}{120} - \frac{1}{80} \right) = -\frac{1}{60}$$

$$f(x) = \frac{4}{x^3} - \frac{x}{60} + O(x^3) \quad \text{o.k.}$$